

Gemme en fil på en computer
Udskrive en fil på en computer
Slette en fil på en computer
Flytte filer på en computer
Spille computerspil
Tegne billeder ved at bruge musen

Man har så samlet svarene og når til denne konklusion:

Det viser sig, at mens 74% af alle drenge behersker alle rutineopgaver på egen hånd, så gælder de kun 36% af pigerne.

(Teksten er kopieret direkte, stavfejl er altså ikke mit ansvar).

Igen må vi for det første slå fast, at denne konklusion er videnskabeligt uredelig. Børnenes færdigheder er nemlig slet ikke blevet undersøgt, og derfor kan man ikke tillade sig at konkludere noget om det. Konklusionen burde lyde: 74% af drengene og 36% af pigerne siger selv, at de behersker alle 10 opgaver.

For det andet kan man spørge, hvorfor man i den grad koncentrerer sig om de elever, der har svaret ja til *alle* 10 spørgsmål. Det har altså 36% af pigerne. 64% af pigerne har dermed svaret ja til 0-9 spørgsmål. Men det er vel væsentligt, om de svarer ja til 0 eller 9 spørgsmål. Hvorfor indgår det ikke i konklusionen? Efter min mening ville det være mere relevant at anføre det gennemsnitlige antal ja-svar for hhv. drenge og piger.

For det tredje må det overvejes, om der er enkelte spørgsmål, der skiller sig ud ved besvarelsen. Hvis der er et enkelt spørgsmål, som mange piger svarer nej til, så kunne det i værste fald forklare hele forskellen mellem de 74% og de 36%.

Svaret er, at der rent faktisk er to spørgsmål, som falder udenfor rammen. Der er to spørgsmål, hvor pigerne er langt mere tilbøjelige til at svare nej. Det ene er spørgsmålet om, at kopiere en fil fra diskette. Det andet er spørgsmålet om at flytte filer på en computer.

Hertil må man så sige, at disse to spørgsmål er meget uheldige. Over halvdelen af de pc'er, der i dag sælges i Danmark er bærbare. *De er ikke udstyret med diskettedrev.* Mange stationære pc'er har heller ikke noget diskettedrev. Disketten er ganske enkelt et uddøende medie på linie med hulkort, gramfonoplader og spolebånd. Kompetance i brug af disketter er derfor ikke relevant for 15-årige skoleelever, og det kan slet ikke betegnes som en rutinemæssig opgave. Den der har formuleret spørgsmålet, har åbenbart ikke fulgt den nyere udvikling på IT-området.

Hvad angår spørgsmålet med at flytte en fil på en computer, så er problemet, at det er *teknisk umuligt*. Man kan lave en kopi af en fil og derefter slette originalen. Det kaldes somme tider en flytning, men det er strengt taget noget andet. Man kan også formode, at spørgeren mente noget helt andet. En såkaldt flytning består altså af en kopiering og en sletning; men da et andet spørgsmål omhandler sletning, så kunne man gætte på, at spørgsmålet her kun skulle have omhandlet kopiering, nemlig kopiering fra et katalog til et andet på harddisken. Ordet flytning er måske valgt for at adskille spørgsmålet fra diskettespørgsmålet.

Uanset baggrunden, så er formuleringen i hvert fald uklar, og det er meget uheldigt, når der som her kun kan svares med ja og nej, og en rigtig besvarelse af *alle* spørgsmål tillægges så stor vægt.

Hvis vi ser bort fra disse to spørgsmål, så indsnævres forskellen mellem drenge og piger. Ved alle andre spørgsmål er forskellen mellem 3 og 12 procent-point. I gennemsnit ligger drengene omkring 93% ja, pigerne omkring 85%.

Tilbage er så spørgsmålet om årsagen til forskellene og hvad der evt. kan gøres ved dem. Her må vi igen holde fast i, at undersøgelsen ikke omhandler elevernes IT-færdigheder. Den omhandler *udelukkende* elevernes egen vurdering af disse færdigheder. Forskellen kunne altså udmærket skyldes, at pigerne er mere realistiske, beskedne eller nuancerede i vurderingen af egne evner på området.

Drengene må også formodes at være udsat for et vist gruppepres i retning af at kunne beherske tekniske problemer. En rask dreng skal traditionelt kunne omgås med knallert, luftgevær og nu også computer. Derfor vil drengene være mere tilbøjelige til at svare ja til de her stillede spørgsmål, uanset om svaret dækker over faktiske færdigheder på området.

Tilsammen vil disse forhold sagtens kunne forklare de målte forskelle. Der behøver altså ikke at være nogen virkelig forskel mellem drenge og pigers færdigheder på IT-området. Det kan selvfølgelig godt være, at der er en forskel; men Pisa-undersøgelsen fortæller os intet om det.

Hvis projektets øvrige konklusioner er lige så letkøbte, så må rapporten siges at være *meget* problematisk.

venlig hilsen

Lars Jørgen Helbo
Borgergade 44
DK-8450 Hammel
Tlf. (+45) 8696 5133
Fax. (+45) 8696 9315
E-mail: lars@helbo.org
<http://www.helbo.org>